

MAŽEIKIŲ R. VIEKŠNIŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „LIEPAITĖ“

IŠVADA DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS MAŽEIKIŲ R. VIEKŠNIŲ LOPŠELYJE-DARŽELYJE „LIEPAITĖ“ NUSTATYMO

2022 m. gruodžio 27 d.

Viekšniai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 10 straipsniu, savo nuožiūra ir iniciatyva atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Mažeikių r. Viekšnių lopšelio-darželio „Liepaitė“ viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo srityje ir parengta išvada.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas nuo 2022 m. I ketv. iki 2022 m. III ketv. pabaigos.

Viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo srities analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti šią veiklos sritį veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, parengti ir įgyvendinti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti.

Korupcijos rizikos veiksniai veiklos srityje nustatyti nagrinėjant veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, Mažeikių r. Viekšnių lopšelio-darželio „Liepaitė“ priimtus sprendimus ir atliktus veiksmus, vertinant, ar laikomasi įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų, turinčių įtakos veiklai, ar priimti visi teisės aktai, būtini įstatymams taikyti, ar juose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, t. y. ar įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, ar aiškūs kriterijai, sprendimų priėmimo terminai ir sprendimus priimančiosios subjektai, ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų priėmimo tvarka, ar jos pakanka, ar ji nesuteikia įgaliojimų darbuotojams veikti savo nuožiūra, nėra perteklinių reikalavimų, įtvirtinta ir ar funkcionuoja vidaus kontrolės sistema ir kt.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Mažeikių r. Viekšnių lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ (toliau – Lopšelis-darželis) atliko už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje atsakingas asmuo.

I SKYRIUS

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ PLANAVIMO, ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO SRITIES APRAŠYMAS, KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI

Viešųjų pirkimų procesas – tai pirkimų vykdytojo poreikių formavimas, pirkimų planavimas, iniciavimas ir pasirengimas jiems, pirkimų vykdymas, pirkimo sutarties sudarymas, jos vykdymas ir gautų rezultatų įvertinimas.

Tik žinodami, kas yra atsakingas už tam tikrų funkcijų vykdymą konkrečiame pasirengimo pirkimui, pirkimo procedūrų ar sutarties vykdymo etape ir užtikrindami viso proceso valdymą, galime tikėtis tinkamai vykdyti pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatytas pareigas, užtikrinti pirkimų vykdytojo veiklos planų įgyvendinimą, sutartinių įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi bei pagal pirkimo sutartį gaunamo rezultato atitiktį tam, kas buvo numatyta pirkimo dokumentuose.

Lopšelio-darželio darbuotojai, dalyvaujantys pirkimų ir vidaus kontrolės procese:

- Už pirkimų planavimą, organizavimą ir pirkimų organizavimo priežiūrą atsakingas asmuo;
- Pirkimų iniciatorius;
- Pirkimų organizatorius;

- Viešųjų pirkimų komisija;
- Už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingas asmuo;
- CVP IS administratorius.

Analizuoti teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
2. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 21 d. įsakymas Nr. 1S-92 „Dėl Skelbimų teikimo Viešųjų pirkimų tarnybai tvarkos ir reikalavimų skelbiamai supaprastintų pirkimų informacijai aprašo ir supaprastintų pirkimų skelbimų tipinių formų patvirtinimo“.

4. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymas Nr. 1S-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 6 d. įsakymas Nr. 1S-80 „Dėl Viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo“.

6. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 23 d. įsakymas Nr. 1S-93 „Dėl Nešališkumo deklaracijos tipinės formos patvirtinimo“.

7. Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 7 d. įsakymas Nr. 1S-85 „Dėl Komisijos susipažinimo su pasiūlymais ar paraiškėmis procedūros protokolų privalomųjų rekvizitų aprašo ir komisijos susipažinimo su pasiūlymais ar paraiškėmis pavyzdinių protokolų formų patvirtinimo“.

8. Lopšelio-darželio direktoriaus 2022 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. V1-10 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo“.

9. Lopšelio-darželio direktoriaus 2021 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. V1-62 „Dėl Mažeikių r. Vieکشنیų lopšelio-darželio „Liepaitė“ viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamento patvirtinimo“.

Mažeikių r. Vieکشنیų lopšelio-darželio „Liepaitė“ viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklės, patvirtintos Mažeikių r. Vieکشنیų lopšelio-darželio „Liepaitė“ direktoriaus 2022 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. V1-10 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo“, nustato viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės Mažeikių r. Vieکشنیų lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ tvarką, kuri apima poreikių formavimą, pirkimų planavimą, iniciavimą ir pasirengimą jiems, pirkimų vykdymą, viešojo pirkimo-pardavimo sutarties sudarymą, vykdymą ir jos rezultatų įvertinimą.

Taisyklėse numatyta, kad už pirkimų planavimą, organizavimą ir organizavimo priežiūrą atsakingas asmuo pagal iš pirkimų iniciatoriaus gautą pirkimų poreikį, rengia ir teikia Lopšelio-darželio direktoriui tvirtinti planuojamų vykdyti einamaisiais biudžetinais metais viešųjų pirkimų planą, o pagal Lopšelio-darželio direktoriaus patvirtintą pirkimų planą rengia Lopšelio-darželio pirkimų suvestinę ir ją ne vėliau kaip iki einamųjų biudžetinių metų kovo 15 d., o patikslinus pirkimų planą – nedelsdamas, skelbia Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka CVPIS ir Lopšelio-darželio tinklalapyje. Pirkimų planas pagal poreikį tikslinamas. Pirkimo iniciatorius, esant poreikiui tikslinti pirkimų planą ar įtraukti naujus pirkimus, teikia informaciją dėl pirkimų plano pakeitimo už pirkimų planavimą, organizavimą ir organizavimo priežiūrą atsakingam asmeniui.

Viešųjų pirkimų įstatymo 26 str. 1 d. numatyta, kad perkančioji organizacija turi parengti ir patvirtinti planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus, pagal Viešųjų pirkimų tarnybos nustatytus reikalavimus ir tvarką CVPIS paskelbti planuojamų atlikti pirkimų suvestinę. Ši suvestinė turi būti paskelbta kiekvienais metais ne vėliau kaip iki kovo 15 dienos, patikslinus planuojamų atlikti einamaisiais kalendoriniais metais pirkimų planus, – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

Nustatyta, kad pirkimų planai ir pirkimų suvestinė Lopšelyje-darželyje sudaromi taip:

1. Pirkimo iniciatoriai teikia už pirkimų planavimą, organizavimą ir organizavimo priežiūrą atsakingam asmeniui informaciją apie poreikį įsigyti prekių, paslaugų ar darbų einamaisiais biudžetinais metais, nurodo šių prekių, paslaugų ar darbų kodus pagal BVPŽ ir orientacinę vertę.

2. Už pirkimų planavimą, organizavimą ir organizavimo priežiūrą atsakingas asmuo pagal iš pirkimų iniciatoriaus gautą pirkimų poreikį, rengia Lopšelio-darželio einamųjų biudžetinių metų pirkimų planą, skaičiuoja numatomų pirkimų vertes ir parenka pirkimo būdus. Už pirkimų planavimą, organizavimą ir pirkimų organizavimo priežiūrą atsakingas asmuo, parengęs Pirkimų plano pakeitimą teikia jį vizuoti vyr. buhalteriiui ir iki sausio 15 d. tvirtinti Lopšelio-darželio direktoriui.

3. Pirkimų plano pakeitimas vyksta pagal poreikį, tokia pačia tvarka.

Viešųjų pirkimų įstatymo 21 str. 2 d. numato, kad perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi reikalauti, kad kiekvienas pirkimo iniciatorius, komisijos narys ar ekspertas, stebėtojas, pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją. Mažos vertės pirkimų tvarkos apraše, patvirtintame Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“, numatyta, kad perkančioji organizacija reikalauja, kad perkančiosios organizacijos darbuotojai, Komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų, tik prieš tai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją. Analogiški reikalavimai taikomi ir pirkimų organizatoriui. Konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją asmuo pasirašo, kai yra paskiriamas atlikti jam numatytas pareigas. Konfidencialumo pasižadėjimo forma patvirtinta Mažeikių r. Viešųjų lopšelio-darželio „Liepaitė“ direktoriaus 2022 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. V1-10 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo“.

Nustatyta, kad Lopšelio-darželio viešųjų pirkimų komisijų nariai ir pirkimo iniciatoriai ir organizatoriai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją ir deklaruoja privačius interesus.

Lopšelio-darželio direktoriaus 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V1-50 „Dėl viešųjų pirkimų komisijos sudarymo“ sudaryta nuolatinė viešųjų pirkimų komisija, kurią sudaro: komisijos pirmininkas ir du nariai.

Nustatyta, kad vienas komisijos narys nebedirba Lopšelyje-darželyje. Kadangi nuo 2023-01-01 Lopšelyje-darželyje viešųjų pirkimų komisija nebeveiks, todėl minėtą įsakymą bus reikalinga laikyti negaliojančiu.

Lopšelio-darželio direktoriaus 2022 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. V1-10 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo“ už pirkimų planavimą, organizavimą ir pirkimų organizavimo priežiūrą atsakingu asmeniu, pirkimų iniciatoriumi, pirkimų organizatoriumi, už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingu asmeniu ir CVP IS administratoriumi paskirtas vienas darbuotojas. Todėl siūloma paskirti kelis darbuotojus, atliekančius pirkimo iniciatoriaus funkcijas.

Informacija apie sudarytas pirkimo sutartis Lopšelyje-darželyje skelbiama CVPIS vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 1S-91 „Dėl Informacijos viešinimo Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje tvarkos aprašo patvirtinimo“. Viešųjų pirkimų ataskaitos Lopšelyje-darželyje rengiamos ir teikiamos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. 1S-80 „Dėl Viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo“.

II SKYRIUS KORUPCIJOS RIZIKOS IR JŲ MAŽINIMO PRIEMONĖS

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę viešųjų pirkimų planavimo, organizavimo ir vykdymo srityje, nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje neegzistuoja.
